

Meiningar og kjak

KLUMMAN

Simona Weihe

Góða mamma, tað var ikki eg...

Tað stendur so forferdiliga væl til í Føroyum, at londini í vestureuropa kunnu spegla sær í okkara búskapi, vissar løgmaður okkum um. Tiðindafólkið, sum fekk hesi góðu boð frá honum, gjørdist helst so upplyft, at tað gloymdi at spyrja um landskassahall, uttanlandsskuld og tilíkt keðiligt. Viðvíkjandi landskassahallinum, so verður tað burtur í næsta ár, tað hava vit hoyrt. Hvussu tað skal gerast, tað fáa vit at vita seinni. Um ikki annað, so fáa vit tað at føla.

Um somu tíð hoyrdu vit frágreiðingina frá Búskaparráðnum, og í henni vóru eingin fagnaðarróp.

Soleiðis verða summar útsagnir bara hangandi. Annað dømi er, tá kringvarpsstjórin sang: *Góða mamma, tað var ikki eg ...* Eg hugsi um, tá hann váttaði fyri tiðindafólkinum, at hann ikki vildi hava okkurt lag við í sendingina um tollmálið. Men tey, sum gjørdur sendingina, aktaðu hann ikki. Hvat gjørdi hann so við tað, nei, tað varð hann ikki spurdur. Men tað er júst tað, hann situr har til og fær løn fyri. Ikki fyri at vaska sær um hendurnar. Annað er so, hvat lurtarin skuldi brúka hasa upplýsingina til.

Vit finna neyvan nakran skipara í Føroya søgu, sum hevur givið dekkara skyldina fyri ringan fiskiskap. Kann tó ímynda mær, hvat reiðarin tá hevði gjørt.

Eg veit væl, at tað er so lætt at finnast at. Men tað er bara so keðiligt at hoyra hálvkvøddar vísur. Tað er nú einaferð so, at tá fólk tosa hvønn annan upp í lag, sum tað kann henda í einum meira ella minni afturlatnum klubba, til dømis í einum landsstýri ella á einum arbeiðsplássi, so er vandi fyri, at tú verður rurað inn í fastar meiningar og hugburð. Víst er tað gleðiligt, tá tað gongur væl, men tað er troyttandi, tá ovfarakæti gerst blindandi. Somuleiðis tá eitt niðurlag, sum ein dómur er, førir til handatvátt, heldur enn tað at taka sína ábyrgd.

Hetta fyrirbrigdið, at tosa hvønn annan upp í lag, kenna vit flestu helst frá kaffisteðginum, í bindi-klubbanum og ymsum smærri bólum, at tosið kann gerast eitt sindur trongskygt. Men har er tað okey. Vit hava jú brúk fyri at tosa um bæði tað, ið vit blíva forsyndað inn á, og tað sum gleðir okkum.

Vit øll gera mistøk, og eingin er lýtaleykur. Tað er eingin skomm at gera okkurt skeivt. Men best er at taka ábyrgd og avleiðingar av sínum mistøkum, bæði í privatlívinum og arbeiðslívinum. Ikki minst er tað gott fyri samvitskuna.

Hvønn politikk hevur komandi løgmaður, ella hevur hann nakran?

– eingin spyr, nú vit sambært veljarakanningum eru ávegis á ein socialistiskan royndartúr við Javnaði, Tjóðveldi og Framsókn í Tinganesi

Bjarni Djurholm

Javnaðarflokkinum at verða næsti løgmaður okkara.

Tað er sjálvsagt hugaligt hjá honum at staðfesta – løgmaður er jú evsta politiska embætið.

Spurningurin er tí sjálsagdur, hvønn politikk kunnu vit so vænta okkum?

Jú, ein púra greiður boðskapur hevur verið, komandi løgmaður vil undir ongum umstøðum samstarva við Fólkaplokkinn.

Tað er eitt erligt val, men hvønn politikk ætlar so komandi løgmaður at fyrisita?

Henda samgongan hevur eftir bert trimum árum fingið samfelagið úr alheims búskaparkreppuni. Góðu úrslitini, sum verða lítisgjørd av andstöðu og í miðlunum, eru eyðsýnd. Úr rúgvuni kunnu verða nevnd:

Lægsta arbeiðsloysi í Evropa, arbeiðmegin veksur alsamt, vaksandi netto-tilflyting, fólkatálið farið at vaksa, flatskattaskipan, nýggj pensiónsuppsparing, eldraðkið til kommunurnar, 5% vøkstur í BTÚ (størstur í Evropa), útflutningurin setir met, yvirskot á handils- og gjaldsjavna, lønargjald-ingarnar vaksa í øllum vinnugreinum, sáttmálar á øllum arbeiðsmarknaðinum, eingi verkföll, løntakarar reallønarvøkstur tí brúkaraprístalið er óbroytt, mettal av lesandi á Fróðskaparsetrinum og miðnámskúlunum, Marknagilsdepilin skjótt liðugur, Landssjúkrahúsið útbyggjast, undirsjóvartunlar undir Tanga- og Skopunarfirði, raksturinn hjá landskassanum

gevu nú avlop, minsta lutfalsliga figgjarlógarhall í Evropa og avlop á figgjarlógini í 2016, lægstu almennu skuld í Evropa (undantikið Noreg, Luxemborg og Sveits), inntøkurnar hjá landskassanum vaksa nú við 5% árliga, eisini Evropamet, makrel- og sildaavtala við ES o.s.fr, o.s.fr.

Eingin veit, tí eingin spyr

Førda politikkin, sum hevur bjargað samfelagnum, stuðlar javnaðarformaðurin ikki. Men hvat hevur hann so at bjóða?

Eingin veit, tí eingin spyr – og slettis ikki miðlarnir.

Haðani er bert tann eini og sami spurningurin og sama svarið. Formaðurin fer ikki í samstarv við Fólkaplokkinn?!

Hví ikki seta skuggaløgmanni spurningar um hansara politikk?

Í 2011 fornoktaði komandi løgmaður flatskattin og boðaði frá, at skattareformurin skuldi rullast aftur. Hvat sigur hann nú? Eingin spyr.

Okkurt vøkkult hevur verið um, at skattaskipanin skal gerast meira stigvís við skattalætta til lægru inntøkurnar. Hvussu skal tað figgjast? Eingin spyr.

Komandi løgmaður var hart ímóti forskattingini av pensiónunum, eisini hon skuldi rullast aftur. Hvat heldur hann nú? Eingin spyr.

Og fiskivinnureformurin. Har hava verið onkur ullint svar í miðlunum um, at heimaflotin skal hava tað gott (hvør vil ikki tað?), nakað av útlandskum kapitali skal vera, stigvís uppboðssøla og annað ókonkret. Men hvat vil komandi løgmaður í grundini? Eingin spyr.

Eisini hevur komandi løgmaður boðað frá, at vinnan skal rinda 600 mio kr árliga í landskassan í tilfeingisgjøldum. Hvussu skal innkrevjingin skipast, og hvussu

ætlar hann, at vinnan skal fóta sær við okursgjøldum at nýta til almennan rakstur? Eingin spyr.

Í 2011 legði komandi løgmaður, sum tá var figgjarmálaráðharri, pensiónsuppskot fyri tingið.

Henda samgongan arbeiðir við pensiónsreformi, sum er skorin eftir sama leisti. Nú er komandi løgmaður ímóti. Hvat vil hann so? Ein samhaldsfasta, sum verður bæði for- og eftirskattað? Eingin spyr.

Á figgjarlógarkinnum hartar komandi løgmaður samgonguna fyri óforsvarligan politikk. Sjálvur hevur hann (saman við Tjóðveldi og Framsókn) í fleiri umførur lagt uppskot fyri tingið um at hækka raksturinn við smáum 100 mio hvørja ferð. Hvussu ætlar hann at figgja rakstrar-økingina og samstundis fáa javnvág á figgjarlógina? Eingin spyr.

Hvat ætlar komandi løgmaður at gera við flóttafólkapurningin? Tað hevur ikki kvokkið úr honum, um hann ætlar at gera sum floksbrøðurnir í grannalondunum, har øll borglið eru opin. Eingin meining, eingin veit og eingin spyr.

Og hvat ætlar komandi løgmaður á sjúkrahúsøkinum (býtið millum sjúkrahúsini og játtanir annars), almanna-økinum (forsorg, pensiónir o.a.), skúlaøkinum, samferðsluøkinum og á ríkisrættarlaga økinum (meira ella minni samband)? Eingin veit, tí eingin spyr.

Men formaðurin hevur vind í seglunum, hann verður løgmaður siga miðlarnir upp í saman.

Hann ætlar sær ikki at samstarva við Fólkaplokkinn – tað er politikkurin.

Reyða kabinettið

Hvat fáa vit so? Eina reyða

Ver við í kjakinum!

Send teldupost til post@socialurin.fo

samgongu við Javnaði, Tjóðveldi og Framsókn? Hví verður komandi løgmaður ikki konfronteraður við henda politiska veruleika? Men eingin spyr.

Um Javnaðurin ikki vil samstarva við Fólkaplokkinn fær Fólkaplokkurin ikki andvekur av.

Henda samgongan millum Sambandið, Fólka- og Miðflokkinn, kann vísa á søguliga góð úrslit, hevur bjargað okkum undan skræddinum, nakað sum vekir undran í umheiminum.

Komandi løgmaður ikki tekur undir við hepna politikkinum, hevur hann boðað frá. Alternativði hjá skuggaløgmanni er ókent, eingin spyr...

Ætlar Javnaðurin eina reyða gongu, har málið er at bólgna almenna sektorin við hækkingi skattum, avgjöldum og eftirliti, ja - so verður tað sjálvsagt uttan Fólkaplokkinn.

Bert spell, at formaðurin í Javnaðinum, komandi løgmaður, einvegis og áhaldandi sleppur undan spurningum yvirhøvur um, hvønn politikk hann vil reka.

Tað er ov bíligt, ikki minst, tá vit nú eftir øllum at døma skulu inn í ein socialistiskan royndartúr við Javnaði, Tjóðveldi og Framsókn í Tinganesi. Øll ynskja tað besta fyri samfelagið. Vit vita hvat vit hava, men slettis ikki hvat vit kunnu fáa.

Alternativið er ein borgarlig samgonga millum Sambandið, Fólka- og Miðflokkinn, tibatetur.

Ein politikkur, sum hevur verið niðraður av mongun, men sum hevur tryggjað vælferðina hjá øllum í ringastu krepputið síðani triatiárinu. Tað er óreingiligt.

Spennandi at vita, hvussu leikur fer, livst so spyrst.